

**Folk
og
Kultur
1997**

Folk og Kultur

*Årbog for Dansk
Etnologi og Folkemindevidenskab
1997*

*Udgivet af Foreningen Danmarks Folkeminder
København 1997*

Folk og Kultur er udgivet med støtte af Kulturministeriets bevilling til almenkulturelle tidsskrifter

Redaktion:

Tine Damsholt, Lykke Lafarque Pedersen, Iørn Piø og Birgitte Rørbye.

Abonnement, salg og forsendelse:

Ulla Herrmann.

Udgivet af Foreningen Danmarks Folkeminder, c/o Dansk Folkemindesamling.

Adresse: Birketinget 6, 2300 København S.

Trykt hos:

Gullanders Bogtrykkeri a-s, Skjern.

ISSN 0105-1024

Foreningen Danmarks Folkeminders styrelse:

Museumsinspektør Inge Adriansen, Sønderborg; Lektor Karsten Biering, Institut for Arbejderkulturstudier, KU.; museumsinspektør Lene Floris, Nationalmuseet; museumsinspektør Birte Friis, Sydhimmerlands Museum, Hobro; arkivar Gustav Henningsen, Dansk Folkemindesamling; bibliotekar Else Marie Kofod, Dansk Folkemindesamling; arkivar Jens Henrik Koudal, Dansk Folkemindesamling; mag.art. Eske K. Mathiesen, Dansk Folkemindesamling; mag. scient. George Nellemann, Ørholm; lærer og forfatter Erik Kaas Nielsen, Glostrup; musiknolog Svend Nielsen, Dansk Folkemindesamling; arkivar Iørn Piø, Dansk Folkemindesamling; museumsinspektør Alan Hjorth Rasmussen, Fjordmuseet, Jyllinge; lektor Birgitte Rørbye, Institut for folkloristik, KU.

Forfattere i denne årgang:

Helen Cliff, mag. art. i folkloristik 1982. Ph.d. 1994 (Danske jordemødres liv og arbejdsvilkår). P.t. ansat på Institut for Folkloristik ved et projekt vedrørende samarbejdet mellem jordemødre og læger.

Dorthe Vejen Hansen. 1995 cand. mag. i etnologi og minoritetsstudier, Københavns Universitet. Siden 1994 tilknyttet Frederiksværkegnens Museum som projektmedarbejder. Har publiceret og holdt foredrag, både i museumssammenhæng og på universitetet.

Johannes Møllgaard (f. 1930). Uddannet på Kunstakademiet 1948–52. Arbejdet med byplanlægning 1960–90. Mag. art. (europæisk etnologi) 1986. Ansat ved Københavns Universitet 1988–94. Har skrevet bøger og artikler om byplanlægning, livsformer og kulturlandskab. Adresse: Peblinge Dosseringen 18, 3. sal, 2200 Kbh. N.

Edith Mandrup Rønn er mag. art. i europæisk etnologi fra 1988 og Ph.d. fra 1996. Er i øjeblikket forskningsadjunkt og ekstern lektor på Institut for arkæologi og etnologi, Københavns Universitet.

Lene Skodborg (f. 1965). Mag. art. i europæisk etnologi 1992. Har arbejdet for Hjerl Hedes Frilandsmuseum, bl. a. med undersøgelser af håndværk og præstegårdsinteriører, været vikar på Greve Museum samt foretaget en undersøgelse af Nyere Tids kulturminde langs Frederiksbundbanen for Museet Færggården. Har endvidere været medarbejder på Nationalmuseets 1968-udstilling »Frigjort eller forført«.

Bjarne Stoklund (f. 1928). Cand. mag. i historie og dansk 1955. Ansat ved Nationalmuseet 1949–71, fra 1958 som museumsinspektør ved 7. afd.: Frilandsmuseet. 1971–96 professor i Europæisk Etnologi.

Oversættelse til engelsk: Mag. art. Hanne Gliese, Ringsted.

Indhold

Johannes Møllgaard: Kulturhistoriens dannelsesrejse	5
Edith Mandrup Rønn: Den befriende død	14
Bjarne Stoklund: Etnologien, folkemuseerne og kampen om de nationale symboler . .	32
Helen Cliff: Forbudte planter i fødselshjælpen	52
Svend Nielsen: Lili Marleen under besættelsen	70
Dorthe Vejen Hansen: Jeg kan aldrig blive jugoslav igen	81
Lene Skodborg: Kollektivhuset Høje Søborgs kollektive islæt	95
Dansk folkekultur 1996 En selektiv bibliografi. Af Else Marie Kofod. Redaktionen sluttet 1. februar 1997	111
Anmeldelser	
Inge Jessen: Folkeeventyrets univers 1-2 (Erik Kaas Nielsen)	129
Else Marie Kofod: Politikens Bryllupsbog (Holger Rasmussen)	129
Byhornet, 25. årg. »Rejse mod lys og luft« (Ena Hvidberg)	130
Hanne Mikkelsen: Kalkmalerierne i Birkerød Kirke (Eske K. Mathiesen) . . .	131
Svend Aage Sandahl: En gademusikants Dagbog (Anders Enevig)	131
Anne Majken Snerup Rud: Espergærdeliv (Ena Hvidberg)	132
Mikael Rothstein (red): Liv og virkelighed (Bjarne Stoklund)	133
Peter Dragsbo og Harriet Merete Hansen: Middelfart – fra færgeby til broby (George Nellemann)	134
Palle R. Brandt: Terperi – Tavler – Tæv (George Nellemann)	134
Vivian Etting: Margrete den Første (George Nellemann)	135

Thorkil Høy og Jørgen Dahl: Danmarks søer. Frederiksborg Amt (George Nellemann)	135
Alfred Larsen – Peter Riismøller – Mogens Schlüter: Danske glas 1825–1925 (George Nellemann)	136
Birthe Hjorth, Dirch Jansen, Lisbeth Møller: Amagerdragterne – deres historie og brug (Esther Grølsted)	136
Kirsten Lindberg: Sirenernes stad København (Poul Strømstad)	137
Anna Rasmussen: Forsørget og forfulgt (Edith Mandrup Rønn)	140
Inge Adriansen: Sønderjysk kogebog (Lisbeth Haastrup)	141
Anette Rathje, Birger Storgaard og Lone Wriedt Sørensen (red): Himmelsk vin og jordisk føde (Lisbeth Haastrup)	143
Thomas Højrup: Omkring livsformsanalysens udvikling (Johannes Møllgaard)	145
Palle Ove Christiansen: A manorial world (Johannes Møllgaard)	147
Niels Peter & Helle Blomquist: Sundhed, Byråkrati, Politik (Lene Otto)	148
Bo G. Nilsson: Folkhemmets arbeidarminnen (Lene Otto)	149
Edith Mandrup Rønn: De fattige i ånden (Lene Otto)	150
Bernhard Eric Jensen m. fl.: Erindringens og glemslens politik (Lene Otto) .	152
Kirsten Rykind-Eriksen: Det tekstile orgie, 1880–1950 (Ingeborg Cock-Clausen)	153
Anders Enevig: Krucifikser i danske klosterhaver (Eske K. Mathiesen)	155
Ena Hvidberg: Keramik og traditioner (Ebbe Johannsen)	155
Æsops fabler (Eske K. Mathiesen)	156
Nina Fabricius: Landet med de store gårde (Johannes Møllgaard)	156
Lars K. Christensen: Smedesvend og Friherre (Torkil Adsersen)	157
Peter Henningsen: Nøgne og Brødløse (Mette E. Havsteen-Mikkelsen) . . .	159
Lars Heide: Hulkort og EDB i Danmark 1911–1970 (Flemming Steen Nielsen)	159
Johannes Pedersen: Erindringer fra et bondeliv (Mette Skougaard)	160
Birgit Andreasen: Prøven – en institution i Rødovre (Lykke L. Pedersen) . .	161
Nynne Helge: Familien Jensen og Vorherre (Lykke L. Pedersen)	162
John T. Lauridsen og Margit Mogensen (red): København – porten til Europa (Tine Damsholt)	164
Karl-Erik Frandsen (red): Kongens og Folkets København (Tine Damsholt)	165
Sidsel Eriksen: Stationsbyens Samfund (Poul Balle-Petersen)	167
Kjeld Kayser og Birgit Vorre: Lille Mølle på Christianshavn. Virksomhed og bolig 1669–1973 (George Nellemann)	168
Carsten Høgh: Eventyrleksikon (Birgitte Rørbye)	169
Flemming Mouritsen: Legeskultur (Birgitte Rørbye)	169
Bognotitser	171
Peter Dragsbo: <i>Albert Egerms Saga</i> . – Gitte Kjær: <i>Livet på Kirkegården</i> . – Henrik Bertelsen: <i>Russiske flygtninge i Danmark</i> .	
Indsendt litteratur	172